PATVIRTINTA
Šiaulių r. Kužių mokyklos direktoriaus
2026 m. rugsėjo 15 d.
įsakymu Nr. BP-226 (1.3)

ŠIAULIŲ R. KUŽIŲ MOKYKLOS PIRMOSIOS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių r. Kužių mokyklos pirmosios pagalbos teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pirmosios pagalbos organizavimą ir teikimą ugdytiniams, mokiniams, darbuotojams ir kitiems Mokykloje esantiems asmenims, darbuotojų veiksmus įvykus nelaimingam atsitikimui, traumai ar ūmiai sutrikus sveikatai, informavimo, įvykio fiksavimo ir pirmosios pagalbos priemonių priežiūros tvarką.

2. Aprašo tikslas – užtikrinti, kad nukentėjusiam ar staiga susirgusiam asmeniui būtų nedelsiant suteikta pagalba pagal pagalbą teikiančio asmens žinias ir gebėjimus, prireikus iškviesta greitoji medicinos pagalba ir sudarytos sąlygos išvengti papildomos žalos.

3. Aprašas taikomas Mokyklos patalpose, teritorijoje, sporto erdvėse, renginiuose, išvykose, ekskursijose, varžybose, stovyklose ir kitose Mokyklos organizuojamose veiklose.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680, Pirmosios pagalbos rinkinio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450, ir kitais galiojančiais teisės aktais.

5. Pirmoji pagalba – neatidėliotini veiksmai, atliekami staiga susirgusio ar nukentėjusio asmens sveikatai ar gyvybei išsaugoti iki profesionalios medicinos pagalbos suteikimo.

6. Pirmąją pagalbą pagal savo kompetenciją privalo nedelsdamas organizuoti ir teikti įvykį pastebėjęs arba apie jį sužinojęs Mokyklos darbuotojas. Pagalbos teikimas neatidedamas laukiant visuomenės sveikatos specialisto ar administracijos darbuotojo.

7. Teikiant pirmąją pagalbą gerbiamas asmens orumas ir privatumas, o sveikatos informacija teikiama tik tiems asmenims, kuriems ji būtina pagalbai organizuoti ar teisės aktuose nustatytoms pareigoms vykdyti.

II SKYRIUS ATSAKOMYBĖ IR FUNKCIJOS

8. Mokyklos direktorius arba jo įgaliotas asmuo:

8.1. užtikrina pirmosios pagalbos organizavimą, darbuotojų supažindinimą su Aprašu ir teisės aktuose nustatytą darbuotojų pirmosios pagalbos mokymą;

8.2. paskiria už pirmosios pagalbos rinkinių priežiūrą atsakingą asmenį ar asmenis, tvirtina rinkinių vietas ir sudaro sąlygas greitai jais pasinaudoti;

8.3. užtikrina, kad aiškiai matomose vietose būtų nurodytas skubiosios pagalbos numeris 112, pirmosios pagalbos rinkinių vietos;

8.4. organizuoja įvykio aplinkybių įvertinimą ir teisės aktuose nustatytais atvejais – nelaimingo atsitikimo tyrimą bei pranešimą atsakingoms institucijoms.

9. Visuomenės sveikatos specialistas, kai yra Mokykloje, pagal kompetenciją teikia pirmąją pagalbą, konsultuoja darbuotojus, bendradarbiauja su administracija, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), greitosios medicinos pagalbos ir kitais specialistais, dalyvauja organizuojant mokymus ir prižiūrint sveikatos kabineto priemones.

10. Už pirmosios pagalbos rinkinius atsakingas darbuotojas ne rečiau kaip kartą per mėnesį ir po kiekvieno panaudojimo patikrina komplektaciją, tinkamumo terminus, pakuočių vientisumą ir papildymo poreikį, o patikrinimą pažymi kontrolės lape.

11. Pedagogas ar kitas už mokinius atsakingas darbuotojas nepalieka nukentėjusio mokinio be priežiūros, užtikrina kitų mokinių saugumą, informuoja administraciją ir mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

12. Mokiniai ir kiti bendruomenės nariai privalo nedelsdami pranešti artimiausiam darbuotojui apie nelaimingą atsitikimą, traumą, staigų sveikatos sutrikimą ar pastebėtą pavojų.

III SKYRIUS
PIRMOSIOS PAGALBOS TEIKIMO VEIKSMŲ SEKA

13. Įvykį pastebėjęs darbuotojas pirmiausia įvertina aplinkos saugumą. Jeigu pavojus išlieka, kiek įmanoma jį pašalina, nekelia pavojaus sau ir aplinkiniams, apriboja kitų asmenų patekimą į pavojingą vietą.

14. Darbuotojas įvertina nukentėjusiojo sąmonę ir kvėpavimą, iškviečia pagalbą (arba paveda konkrečiam asmeniui tai padaryti), jei reikia, atsineša pirmosios pagalbos rinkinį.

15. Esant grėsmei gyvybei ar sveikatai, nedelsiant skambinama numeriu 112. Pasakoma, kas įvyko, tikslus adresas ir patekimo vieta, nukentėjusiųjų skaičius, apytikris amžius ir būklė, kokia pagalba teikiama, skambinančiojo vardas ir telefono numeris. Ryšys nutraukiamas tik dispečeriui leidus.

16. Jeigu asmuo nereaguoja ir nekvėpuoja normaliai, pradedamas pradinis gaivinimas. Gaivinimas tęsiamas iki atvyksta greitoji medicinos pagalba, atsiranda gyvybės požymių, pagalbą perima kitas pasirengęs asmuo arba tęsti tampa nesaugu ar fiziškai neįmanoma.

17. Jei asmuo kvėpuoja, bet yra be sąmonės, jis paguldomas į stabilią šoninę padėtį, jei nėra pagrindo įtarti stuburo traumos ir padėties keitimas nėra būtinas kvėpavimui užtikrinti. Nuolat stebimas kvėpavimas ir būklė.

18. Stiprus kraujavimas nedelsiant stabdomas tiesioginiu spaudimu ir tinkamomis priemonėmis. Turniketas naudojamas gyvybei pavojingam galūnės kraujavimui, kai kitų priemonių nepakanka arba jos netinka; pažymimas uždėjimo laikas ir informuojami medikai.

19. Įtariant galvos, kaklo, stuburo traumą ar lūžį, nukentėjusysis be būtinybės nejudinamas. Jis perkeliamas tik esant tiesioginiam pavojui arba būtinybei užtikrinti kvėpavimą ar atlikti gaivinimą.

20. Užspringus pagalba teikiama pagal pirmosios pagalbos mokymuose išmoktą veiksmų seką. Asmeniui netekus sąmonės skambinama 112 ir pradedamas gaivinimas.

21. Nudegimo vieta vėsinama vėsiu tekančiu vandeniu, kiek tai saugu ir įmanoma; prie odos prilipę drabužiai neplėšiami, ant nudegimo netepami tepalai ar kitos dispečerio ar sveikatos specialisto nenurodytos medžiagos.

22. Įtariant apsinuodijimą, anafilaksiją, traukulius, sunkų kvėpavimo sutrikimą, sąmonės pakitimą ar kitą pavojingą būklę, skambinama 112 ir vykdomi dispečerio nurodymai. Vaistai mokiniui padedami panaudoti tik pagal iš anksto suderintą savirūpos planą ir Mokyklos savirūpos organizavimo tvarką; skubiu atveju vykdomi 112 dispečerio nurodymai.

23. Esant sąlyčio su krauju ar kūno skysčiais rizikai, naudojamos vienkartinės pirštinės ir, prireikus, dirbtinio kvėpavimo apsauginė priemonė. Po pagalbos atliekama rankų higiena, užterštos priemonės saugiai sutvarkomos.

24. Nukentėjusiajam neduodama maisto, gėrimų ar vaistų, išskyrus 22 punkte nurodytus atvejus. Sąmonės netekusiam asmeniui nieko neduodama per burną.

25. Greitosios medicinos pagalbos pasitikimą ir palydėjimą organizuoja paskirtas asmuo. Medikai informuojami apie aplinkybes, pastebėtus požymius, suteiktą pagalbą, panaudotas priemones ir žinomus reikšmingus sveikatos duomenis.

26. Nukentėjusio mokinio gabenimą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą sprendžia greitosios medicinos pagalbos specialistai arba mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai). Darbuotojas savo transportu mokinio neveža, išskyrus iš anksto teisėtai ir saugiai suorganizuotus atvejus, kai nėra skubiosios pagalbos poreikio.

27. Jei būklė lengva ir skubiosios pagalbos nereikia, suteikiama pirmoji pagalba, mokinys stebimas saugioje vietoje ir informuojami jo tėvai (globėjai, rūpintojai), su kuriais suderinami tolesni veiksmai.

IV SKYRIUS
INFORMAVIMAS IR ĮVYKIO FIKSAVIMAS

28. Apie mokinio traumą, nelaimingą atsitikimą ar ūmų sveikatos sutrikimą kuo skubiau, bet ne vėliau kaip tą pačią dieną, informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai). Jei iškviesta greitoji medicinos pagalba arba būklė pavojinga, informuojama nedelsiant.

29. Jei tėvams prisiskambinti nepavyksta, skambinama Mokyklos turimais alternatyviais kontaktais, o bandymai susisiekti užfiksuojami. Skubioji pagalba dėl to neatidedama.

30. Apie įvykį nedelsiant pranešama direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui ir, kai yra galimybė, visuomenės sveikatos specialistui.

31. Pagalbą suteikęs ar ją organizavęs darbuotojas tą pačią darbo dieną užpildo Pranešimą apie suteiktą pirmąją pagalbą (2 priedas). Fiksuojami būtini, tikslūs faktai, nenustatant medicininės diagnozės.

32. Dokumentai su asmens ir sveikatos duomenimis saugomi ribotos prieigos būdu pagal Mokyklos dokumentacijos planą, asmens duomenų apsaugos taisykles ir teisės aktų nustatytus terminus. Informacija apie įvykį viešai neskelbiama.

33. Įvykiai, susiję su nelaimingu atsitikimu darbe ar ugdymo procese, galimu smurtu, apsinuodijimu, užkrečiamąja liga ar kitomis ypatingomis aplinkybėmis, papildomai nagrinėjami pagal atitinkamus teisės aktus ir Mokyklos vidaus tvarkas.

V SKYRIUS
PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS IR PASIRENGIMAS

34. Pirmosios pagalbos rinkiniai laikomi aiškiai pažymėtose, darbuotojams lengvai ir bet kuriuo veiklos metu pasiekiamose vietose. Jie laikomi vaikams nepasiekiamai, kai neprižiūrimi darbuotojų, tačiau neužrakinami taip, kad skubiu atveju nebūtų galima nedelsiant pasinaudoti.

35. Rinkinių vietų sąrašą tvirtina direktorius. Rinkiniai yra sveikatos kabinete, sporto salėje, mokytojų kambaryje ir kitose vietose pagal rizikos vertinimą. Į išvykas, ekskursijas, varžybas, stovyklas ir renginius už Mokyklos ribų atsakingas vadovas pasiima nešiojamąjį rinkinį.

36. Rinkinių sudėtis ir kiekis turi atitikti galiojančio Pirmosios pagalbos rinkinio aprašo bei specialiųjų higienos normų reikalavimus, Mokyklos veiklos pobūdį ir rizikas. Pasibaigusio tinkamumo, pažeistos pakuotės ar panaudotos vienkartinės priemonės nedelsiant pakeičiamos.

37. Pirmosios pagalbos rinkiniuose nelaikomi vaistai. Mokinių individualūs vaistai laikomi ir naudojami pagal atskirą pagalbos mokinio savirūpai tvarką ir individualų savirūpos planą.

38. Darbuotojai, kuriems teisės aktai nustato tokią pareigą, turi būti išklausę privalomuosius pirmosios pagalbos mokymus ir turėti galiojantį sveikatos žinių atestavimo pažymėjimą. Mokymų apskaitą ir terminų kontrolę organizuoja direktoriaus paskirtas asmuo.

39. Darbuotojai supažindinami su rinkinių, evakuacinių išėjimų ir pagalbos tarnybų pasitikimo vietomis. Praktiniai veiksmai periodiškai aptariami darbuotojų mokymuose.

VI SKYRIUS
PAGALBA IŠVYKŲ IR RENGINIŲ METU

40. Prieš išvyką ar renginį atsakingas vadovas įvertina rizikas, dalyvių skaičių ir amžių, ryšio galimybes, artimiausios pagalbos pasiekiamumą, pasiima sukomplektuotą rinkinį, kontaktus ir pagalbai būtiną sveikatos informaciją.

41. Atsakingas vadovas užtikrina, kad bent vienas lydintis darbuotojas turėtų galiojančias pirmosios pagalbos žinias ir gebėtų nurodyti tikslią buvimo vietą skubiosios pagalbos tarnyboms.

42. Įvykus nelaimingam atsitikimui už Mokyklos ribų, taikoma šiame Apraše nustatyta veiksmų seka, informuojama administracija ir mokinio tėvai, o grįžus įvykis užfiksuojamas.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Su Aprašu darbuotojai supažindinami pasirašytinai arba Mokyklos naudojamomis elektroninėmis priemonėmis. Naujai priimti darbuotojai supažindinami prieš pradėdami dirbti.

44. Aprašo įgyvendinimo priežiūrą vykdo direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Aprašas peržiūrimas pasikeitus teisės aktams, Mokyklos veiklos sąlygoms, po reikšmingo įvykio arba nustačius, kad taikoma tvarka nepakankama.

45. Aprašas keičiamas ar pripažįstamas netekusiu galios direktoriaus įsakymu.

46. Apraše neaptarti klausimai sprendžiami vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir skubiosios pagalbos tarnybų nurodymais.

Šiaulių r. Kužių mokyklos
pirmosios pagalbos teikimo tvarkos aprašo
1 priedas

SKUBIŲ VEIKSMŲ ATMINTINĖ

Žingsnis	Veiksmas
1	Įsitikinkite, kad aplinka saugi.
2	Patikrinkite sąmonę ir kvėpavimą. Paprašykite konkretaus asmens atnešti rinkinį.
3	Jei būklė pavojinga, skambinkite 112. Pasakykite tikslią vietą, kas įvyko ir nukentėjusiojo būklę. Vykdykite dispečerio nurodymus.
4	Teikite pirmąją pagalbą pagal savo mokymus. Jei asmuo nereaguoja ir nekvėpuoja normaliai – pradėkite gaivinimą.
5	Nepalikite nukentėjusiojo vieno. Organizuokite medikų pasitikimą.
6	Informuokite administraciją; apie mokinio įvykį – jo tėvus.
7	Tą pačią darbo dieną užpildykite pranešimo formą. Fiksuokite faktus, veiksmus ir laiką, bet ne diagnozę.

2 priedas

PRANEŠIMAS APIE SUTEIKTĄ PIRMĄJĄ PAGALBĄ

20___ m. _____ ___ d. Kužiai

1. Nukentėjęs asmuo	Vardas, pavardė _____ Klasė / grupė / pareigos _____
2. Įvykio duomenys	Data _____ Laikas _____ Vieta _____
3. Faktinės aplinkybės	Kas įvyko (trumpai, be prielaidų): _____ — _____ —
4. Pastebėti požymiai	Sąmonė, kvėpavimas, kraujavimas, skausmas ar kiti matyti požymiai: _____ — _____ —
5. Suteikta pagalba	Atlikti veiksmai ir jų laikas; panaudotos priemonės: _____ — _____ —
6. Informavimas	112: ☐ nekviesta ☐ kviesta _____ val. Tėvai / globėjai: ☐ informuoti _____ val. ☐ nepavyko susisiekti Administracija: ☐ informuota _____ val. Kiti asmenys _____
7. Tolesni veiksmai	☐ liko Mokykloje ☐ perduotas tėvams / globėjams ☐ perduotas GMP ☐ kita _____
8. Formą užpildė	Vardas, pavardė, pareigos _____ Parašas _____ Data ir laikas _____